

R O M Â N I A

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI SECȚIA A IV-A CIVILĂ

DOSAR NR.4514/3/2012

DECIZIA CIVILĂ NR.1307 R

Ședința publică din data de **26.06.2013**

CURTEA COMPUSĂ DIN :

.....

Pe rol pronunțarea în recursurile declarate de recurentul reclamant C.V., de recurentul pârât STATUL ROMÂN PRIN MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE și de recurentul MINISTERUL PUBLIC – PARCHETUL DE PE LÂNGĂ TRIBUNALUL BUCUREȘTI, împotriva sentinței civile nr.150/25.01.2013 pronunțată de Tribunalul București – Secția a V-a Civilă, cauza având, ca obiect, „reparare prejudicii erori judiciare; alte cereri”.

Dezbaterile cauzei și susținerile orale ale părților au avut loc în ședința publică din data de 13.06.2013, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, ce face parte integrantă din prezenta decizie, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, precum și pentru a da posibilitatea părților să depună la dosar concluzii scrise, a amânat pronunțarea la data de 20.06.2013, și, apoi, la data de 26.06.2013, când a decis următoarele:

CONSIDERENTE:

Deliberând asupra recursului de față, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului București Secția a V-a Civilă la data de 15.02.2012 sub nr. 4514/3/2012, reclamantul C.V., în contradictoriu cu Statul Roman, reprezentat de Ministerul Finanțelor Publice, a solicitat pronunțarea unei hotărâri prin care să se dispună obligarea acestuia la despăgubiri în sumă totală de 807.500 euro (echivalentul în lei la data plății) pentru acoperirea daunelor produse prin eroarea judiciară constând în condamnarea nelegală la o pedeapsă de 3 ani și 6 luni închisoare de către Înalta Curte de Casație și Justiție prin decizia penală nr. 3418 din 18 iunie 2004, eroare care rezultă din sentința penală de achitare nr. 40/10.02.2011, pronunțată de Curtea de Apel București, definitivă prin decizia penală nr. 3471 din 07.10.2011 dată de către ICCJ. Reclamantul a arătat că din această sumă, daunele morale sunt în cuantum de 800.000 euro (echivalentul în lei la data plății), iar daunele materiale, în sumă de 7.500 euro (echivalentul în lei la data plății). De asemenea, a solicitat includerea perioadei cuprinsă între 02.08.2002 până la reintegrarea efectivă în funcția de ofițer în cadrul Ministerului Administrației și Internelor în calculul vechimii în funcție și obligarea paratului la plata cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii, reclamantul a arătat că în urma absolvirii Școlii militare, la data de 01.12.1991, a fost angajat subofițer, ulterior ofițer în cadrul Ministerului Administrației și Internelor, în anul 2002 fiind angajat ofițer cu atribuții de cercetare penală în cadrul Poliției sector 2 București. Prin Rechizitoriul nr. 3/P/2002 din data de 25.09.2002 al Parchetului Național Anticorupție a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunilor de luare de mită și sustragere sau distrugere de înscrisuri, prev. de art. 254 alin. 1 C.pen. cu referire la art. 7 alin. 2 din Legea nr. 78/2000, respectiv art. 242 alin. 1 și 3 C.pen. cu aplicarea art. 33 C.pen. Anterior trimiterii în judecată, prin două ordonanțe din data de 2 august 2002, Parchetul de pe lângă Tribunalul Militar București a pus în mișcare acțiunea penală și a dispus arestarea preventivă care a fost succesiv prelungită până la data de 18 martie 2003 când, prin sentința penală nr. 11 a Curții de Apel București, s-a dispus achitarea pentru ambele infracțiuni de care era acuzat, în temeiul art. 11 pct. 2 lit. a raportat la art. 10 lit. a (fapta nu există). În urma admitterii recursului declarat de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, prin decizia penală nr. 3418 din 18.06.2004 dată de ICCJ, a fost condamnat la o pedeapsă rezultantă de 3 ani și 6 luni închisoare și 2 ani pedeapsă

complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 64 lit. a, b, c C. pen., pe durata prevăzută de art. 71 C. pen. Conform acestei decizii, a fost emis mandatul de executare a pedepsei închisorii nr. 54 din 30 iunie 2004, în baza căruia a executat pedeapsa în intervalul de timp 08 iulie 2004 - 27 septembrie 2005, când a fost eliberat condiționat prin sentința penală nr. 2906 din 20 septembrie 2005, definitivă prin nerecurare.

Ulterior, prin Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 01 iulie 2008 în cauza *Calmanovici împotriva României* s-a stabilit încălcarea mai multor dispoziții ale Convenției, iar Curtea, citând cazul Sejdivic împotriva Italiei (nr. 56.581/00, CEDO 2006), a reamintit Statului român că, dacă un particular, "este condamnat la finalul unei proceduri caracterizate prin încălcări ale cerințelor art. 6 din Convenție, un nou proces sau o redeschidere a procedurii la cererea părții interesate reprezintă, în principiu, un mijloc adecvat de redresare a încălcării constate...". Urmare a Hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului, a formulat cerere de revizuire a deciziei penale nr. 3418/2004, înregistrată sub nr. 5574/1/2009 la Completul de 9 judecători al ICCJ. Prin decizia penală nr. 781 din 19 octombrie 2009, Completul de 9 judecători al ICCJ a admis cererea de revizuire, a desființat dec. pen. nr. 3418/2004 și a dispus rejudecarea recursului declarat de Parchet împotriva sent. pen. nr. 11/2004 pronunțată de Curtea de Apel București. Prin decizia penală nr. 1411 din 14 aprilie 2010, cauza a fost trimisă spre rejudecare Curții de Apel București. Prin sentința penală nr. 40 din 10 februarie 2011, Curtea de Apel București a dispus achitarea reclamantului pentru infracțiunea prevăzută de art. 254 alin 1 C.pen., cu referire la art. 7 din Legea nr. 78/2000 în temeiul art. 11, pct. 2 lit. a, rap. la art. 10, lit. c C.Pr.Pen. (fapta nu a fost săvârșită de inculpat) și în temeiul art. 11, pct. 2 lit. a, rap. la art. 10 lit. a (fapta nu există) cu privire la infracțiunea prevăzută de art. 242 alin. 1 și 3 C.pen. Sentința penală de achitare, menționată mai sus, a rămas definitivă prin decizia penală nr. 3471 din 07.10.2011 pronunțată de ÎCCJ, prin care s-a respins, ca nefondat, recursul declarat de Parchetul de pe lângă ÎCCJ - Direcția Națională Anticorupție.

Cu privire la *cuantumul daunelor morale*, reclamantul a arătat că acestea sunt justificate în primul rând pe durata actului de justiție, respectiv 10 ani, în cursul cărora viața sa a fost deturnată de la mersul

ei firesc și canalizată pe un drum dificil, sinuos, cu multe obstacole și ocolișuri, drumul căutării dreptății. În final și după intervenția instanței europene, a obținut satisfacția de a fi declarat nevinovat. Această satisfacție nu este de natură a repara însă, traumele suferite prin actele de nedreptate repetată încercate în cursul procesului penal și prin așteptarea distructivă emoțional până la momentul în care actul de justiție a fost realizat cu adevărat. În acest interval de timp, a trecut prin întreaga gamă de emoții negative: revoltă, frustrare, mânie, dezamăgire, rușine, neputință, depresie, anxietate, furie, umilință, teamă, neîncredere, disperare, gânduri suicidale ș.a.m.d. Acest spectru emoțional a însoțit, într-o manifestare sau alta, atingerile aduse libertății, onoarei, demnității și reputației sale care au îmbrăcat diverse forme, printre care lipsirea de libertate fără temei legal - cu referire la acest aspect, instanța trebuie să aibă în vedere faptul că a fost lipsit de dreptul fundamental la libertate dintr-o eroare judiciară (prin Hotărârea din 01 iulie 2008 în cauza Calmanovici împotriva României a analizat încălcarea garanțiilor și a procedurii echitabile în cursul procesului penal, pornind de la premisa existenței unor temeiuri legale pentru restrângerea/suprimarea libertății mele); privarea de viață privată, familială, lipsirea fiului sau de beneficiile relației tată-fiu, lipsirea familiei sale de contribuția materială și morală în gestionarea problemelor de zi cu zi; privarea de experiența profesională pe care ar fi dobândit-o prin exercitarea efectivă a atribuțiilor de serviciu; expunere mediatică de natură a-i leza grav onoarea, demnitatea, reputația - au apărut numeroase articole de presă, în care, din informațiile primite "pe surse" se relata despre actele de corupție comise; tratamentul umilitor în perioada urmăririi penale din partea procurorului de caz, care, de altfel, s-a folosit de "succesul profesional" de a prinde o "rețea de polițiști corupți" pentru a fi avansat; dificultăți de reintegrare socială - refuzul angajatorilor de a-l angaja ca urmare a condamnării menționate în cazier; evitarea sa de către foștii colegi care nu doreau să pară asociați cu o persoană "coruptă", îndoiala cu privire la nevinovăția sa, care încă persistă în mintea foștilor colegi sau a cunoscuților, chiar dacă a fost găsit nevinovat de către justiție, cu caracter definitiv ș.a.m.d.

Reclamantul a precizat că, la data arestării preventive, abia își întemeiase o familie iar fiul sau, V, născut la data de .., nu împlinise nici măcar un an la acel moment. După eliberarea din data de 18 martie

2003, în urma primei soluții de achitare dispusă de Curtea de Apel București, fiul său nu i se adresa cu apelativul „tată”. Disparația sa ulterioară din viața lui, în cursul executării pedepsei, l-a privat din nou de sentimentul de securitate pe care îl generează prezența ambilor părinți în viața unui copil. Apoi, pentru o perioadă semnificativă de timp, relația tată - fiu a fost dificil de reconstruit.

Pe fondul tensiunii procesului penal, a privării de libertate și al eșecurilor repetate în demersurile legale de eliberare, tatăl său, Z.S., a suferit un infarct și depresii severe, iar mama a dezvoltat un psoriazis extrem de grav. Soacra sa a fost foarte afectată de situația familiei și pe acest fond s-a îmbolnăvit de cancer. Din nefericire, a decedat în mai 2008, fără a mai apuca să trăiască momentul recunoașterii oficiale a nevinovăției. Nu în ultimul rând, soția sa, care i-a fost alături emoțional în toată această perioadă, a suferit și suferă numeroase episoade de depresie. În mod inevitabil, relația de cuplu a fost serios afectată. Evident, suferința celor apropiați a fost, la rândul ei, o povară psihologică pentru reclamant, fiindcă se afla în imposibilitatea de a-i putea proteja împotriva abuzului de drept a cărui victimă era, așa încât și familia sa a devenit victima colaterală a unei situații abuzive, nedrepte.

Reclamantul consideră că premisa de la care trebuie să pornească instanța în stabilirea valorii despăgubirilor care să compenseze în mod rezonabil daunele morale, este aceea că fiecare dintre episoadele descrise au fost receptate pe fondul nevinovăției sale, confirmată și infirmată în intervalul ultimelor zece ani, până la validarea finală consfințită recent prin respingerea recursului împotriva sentinței de achitare prin sentința nr. 40 din 10 februarie 2011 dată de Curtea de Apel București.

În ceea ce privește daunele materiale, solicită restituirea dintre cheltuielilor făcute cu plata avocaților în cursul urmăririi penale, în cuantum de 3500 USD (echivalentul în lei la data restituirii) și despăgubiri materiale în sumă de 20.000 lei pentru pachetele cu alimente și bunuri furnizate de familie (peste 90) în perioada arestului preventiv și executării pedepsei.

Reclamantul a precizat că a solicitat și restituirea drepturilor bănești de care a fost privat prin suspendarea/încetarea raporturilor de serviciu, cerere care face însă obiectul unui dosar distinct, astfel că în prezenta cauză, daunele materiale sunt limitate la cele arătate mai sus.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 3 din Protocolul nr. 7 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, art. 52 din Constituția României și art. 504 - 506 C.pr.pen., art. 65 alin. 6 din Legea nr. 360/2002.

Pârâtul nu a formulat întâmpinare.

La termenul de judecata din data de 16.11.2012, tribunalul a luat act de precizarea cererii în ceea ce privește echivalentul în lei al daunelor daunele morale (3.652.640 lei) al celor materiale (34.243 lei). De asemenea, a luat act de renunțarea reclamantului la judecarea celui de-al treilea capăt de cerere.

La termenul de judecata din data de 18.01.2013, tribunalul a luat act de o noua precizare a daunelor materiale (fila 142, vol II), precum și de precizarea întregii cereri de chemare în judecata (fila 198, vol II).

În cuprinsul acestei din urmă cereri, reclamantul a arătat că suma totală solicitată cu titlu de despăgubiri este de 3.720.778 lei, din care: 3.652.640 lei, daune morale, iar 68.138 lei, daune materiale (din care: 1500 lei, reprezentând cheltuieli pentru consultațiile psihologice efectuate, 1920 lei, cheltuieli pentru 24 de ședințe psihoterapie, 45.440 lei, prejudiciu viitor reprezentat de cheltuielile pentru psihoterapia reclamantului, 7.870 lei, reprezentând cheltuielile efectuate pentru pachetele cu alimente și/sau îmbrăcăminte, lenjerie pat, precum și sume de bani la fiecare vizită, 11.408 lei (echivalentul a 3.500 USD), reprezentând cheltuieli de judecată efectuate în cursul urmăririi penale.

În cauză au fost administrate proba cu înscrisuri și proba testimonială, în cadrul căreia au fost audiați doi martori, depozițiile acestora fiind consemnate și atașate la dosarul cauzei.

Prin sentința civilă nr.150 din 25.01.2013 pronunțată de Tribunalul București Secția a -V -a Civilă, s-a admis în parte acțiunea formulată de reclamantul C.V., în contradictoriu cu pârâtul Statul Român Prin Ministerul Finanțelor Publice, a fost obligat pârâtul la plata sumei

de 5910 lei cu titlu de daune materiale, reprezentând contravaloarea consultațiilor psihologice și de psihoterapie și contravaloarea parțială a pachetelor și la plata sumei de 1.800.000 lei cu titlu de daune morale. S-au respins în rest pretențiile, ca neîntemeiate.

Pentru a hotărî astfel, tribunalul a reținut următoarele:

urma rejudecării cauzei s-a pronunțat o hotărâre definitivă de achitare. Are dreptul la repararea pagubei și persoana care, în cursul procesului penal, a fost privată de libertate ori căreia i s-a restrâns libertatea în mod nelegal. Privarea sau restrângerea de libertate în mod nelegal trebuie stabilită, după caz, prin ordonanță a procurorului de revocare a măsurii privative sau restrictive de libertate, prin ordonanță a procurorului de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale pentru cauza prevăzută în art. 10 alin. 1 lit. j) ori prin hotărâre a instanței de revocare a măsurii privative sau restrictive de libertate, prin hotărâre definitivă de achitare sau prin hotărâre definitivă de încetare a procesului penal pentru cauza prevăzută în art. 10 alin. 1 lit. j)”. „La stabilirea întinderii reparației se ține seama de durata privării de libertate sau a restrângerii de libertate suportate, precum și de consecințele produse asupra persoanei ori asupra familiei celui privat de libertate sau a căruia libertate a fost restrânsă” (art. 505 alin. 1). Reparația constă în plata unei sume de bani sau, ținându-se seama de condițiile celui îndreptățit la repararea pagubei și de natura daunei produse, în constituirea unei rente viagere ori în obligația ca, pe cheltuiala statului, cel privat de libertate sau a căruia libertate a fost restrânsă să fie încredințat unui institut de asistență socială și medicală (art. 505 alin. 2). Persoanelor îndreptățite la repararea pagubei, care înainte de privarea de libertate erau încadrate în muncă, li se calculează, la vechimea în muncă stabilită potrivit legii, și timpul cât au fost private de libertate (art. 505 alin. 3).

Examinând textul de lege mai sus redat prin prisma probatoriului administrat, tribunalul a constatat ca acesta este incident în situația de fapt expusă de reclamantul în cauză.

Astfel, pe fondul cererii, tribunalul a reținut că, prin rechizitoriul nr. 3/P/2002 întocmit de Parchetul National Anticorupție, reclamantul a fost trimis în judecată în stare de arest preventiv pentru săvârșirea

infracțiunilor de luare de mită și sustragere sau distrugere de înscrisuri. Prin sentința penală nr. 11/18.03.2003 pronunțată de Curtea de Apel București, acesta a fost achitat și s-a dispus punerea în libertate. În urma admiterii căii de atac a recursului promovat de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, este pronunțată decizia penală nr. 3418/18.06.2004 de instanța supremă, care dispune *condamnarea petentului* la o pedeapsă privativă de libertate de 3 ani și 6 luni închisoare, din care deduce perioada de arest preventiv cuprinsă între 2.08.2002-18.03.2003 (potrivit încheierii pronunțate în 30.06.2004 în Camera de Consiliu, de Înalta Curte de Casație și Justiție, fila 172 din dosar). Prin mandatul de executare nr. ..este, așadar pusă în executare pedeapsa privativă de libertate, petentul fiind încarcerat la penitenciarul Jilava până la data eliberării condiționate, dispuse prin sentința pronunțată la data de 20.09.2005 de Judecătoria sector 4. Urmare a sesizării Curții Europene a Drepturilor Omului, la data de 25 octombrie 2002, prin Hotărârea din 1 iulie 2008, în cauza Calmanovici împotriva României, Statul român a fost condamnat pentru încălcarea prevederilor art 5.1, art 5.3, art 6.1, art 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 3 din Protocolul 1 la Convenție. În urma Hotărârii CEDO, a formulat cerere de revizuire a deciziei penale nr. 3418/2004, admisă de instanța supremă. Prin decizia penală nr. 1411 din 14 aprilie 2010, cauza a fost trimisă spre rejudecare Curții de Apel București, care a dispus achitarea prin sentința penală nr. 40 din 10 februarie 2011, rămasă definitivă prin decizia penală nr. 3471 din 07.10.2011 pronunțată de ÎCCJ, prin care s-a respins, ca nefondat, recursul declarat de Parchetul de pe lângă ÎCCJ - Direcția Națională Anticorupție.

S-a constatat, așadar, că reclamantul se află în situația reglementată de art. 504 C. proc. penală, ce îi dă dreptul la repararea pagubei suferite prin condamnarea și arestarea sa penală pe nedrept.

Prejudiciul, în cazul răspunderii statului pentru erori judiciare, poate fi de ordin material, dacă este susceptibil de apreciere bănească ori moral (nepatrimonial), dacă nu poate fi evaluat în bani.

În speță, reclamantul a suferit atât un prejudiciu material, ce îi dă dreptul la reparare, cât și unul moral.

Întinderea prejudiciului material a fost dovedită numai în limita a 5910 lei, (...), tribunalul a reținut ca, efectiv prejudiciul material încercat este probat cu înscrisurile atașate la filele 144-145, vol II, respectiv chitanța nr. 169/29.11.2012 în cuantum de 1500 lei și chitanța nr. 72/14.12.2012, în cuantum de 1920 lei. Prin urmare, astfel cum chiar reclamantul a precizat pentru termenul din 18.01.2013, daunele materiale suportate până la acest moment în ceea ce privește consilierea din punct de vedere psihic și psihologic, însumează un *cuantum de 3420 lei*.

Instanța a apreciat ca fiind neîntemeiată solicitarea reclamantului de obligare a pârâtului la suportarea prejudiciului material viitor, evaluat la 45.440 lei, reprezentând cheltuielile pentru ședințele de psihoterapie aferente următorilor 7 ani. Este evident că în cauză sunt întrunite condițiile răspunderii civile delictuale. Însă, această evidență nu poate fi generalizată, așa încât, pentru fiecare pretenție în parte, prevederile art. 998-999 Cod civil (în vigoare la data săvârșirii faptei ilicite) trebuie să fie incidente. Ca principiu, prejudiciul viitor poate fi reparat, dar cu condiția să fie cert, adică să fie sigur, atât cu privire la existența sa, cât și cu privire la întindere. Actuala reglementare a lămurit aceste noțiuni în sensul că prejudiciul viitor ar putea fi reparat, dacă producerea sa este neîndoielnică. Or, în cauza dedusă judecății, tribunalul a reținut că reclamantul nu a probat certitudinea prejudiciului posibil de suportat în următorii 7 ani, evaluat la suma de 45.440 lei. Din cuprinsul raportului medical de evaluare efectuat de psihologul B.G., rezultă, fără echivoc, faptul că reclamantul nu are încheiat un angajament/contract de tratament cu acest cabinet medical. Așadar, este prematur de apreciat dacă reclamantul va urma aceste ședințe de consiliere, dacă vor fi efectuate în cadrul aceluiasi cabinet, având aceleași tarife. Cu atât mai mult a apreciat tribunalul incert acest prejudiciu, cu cât reclamantul a constatat că are nevoie de această consiliere abia în luna noiembrie 2101 (adică după înregistrarea prezentei cauze pe rolul instanței).

Tribunalul a reținut temeinicia daunelor materiale rezultând din *contravaloarea pachetelor*, dar doar în *sumă de 2490 lei*, respectiv contravaloarea a 14 pachete și suma de 390 lei (300000 ROL ori 13 cereri de vorbitor). Pentru a reține aceasta împrejurare, tribunalul a avut în vedere că până la apariția Ordinului nr. 3131/29.10.2003, durata și

periodicitatea vizitelor, numărul și greutatea pachetelor, precum și alte bunuri care pot fi primite de către persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate, toate aceste chestiuni nu erau reglementate normativ. Așadar, tribunalul a aplicat dispozițiile acestui ordin în ceea ce privește cererea reclamantului, statuând că, deși parte din pretențiile sale vizează o perioadă anterioară, îi sunt incidente și favorabile aceste prevederi. Este adevărat că dispozițiile Ordinului nr. .. nu fac referire la o evaluare în bani a pachetelor, însă sunt extrem de lămuritoare în ceea ce privește posibilul conținut al unui pachet. Văzând dispozițiile capitolului II al menționatului ordin, coroborate cu pretențiile deduse judecății, respectiv suma de 150 lei/pachet, tribunalul a constatat rezonabilitatea acestei cereri. Cu toate acestea, s-a constatat că este dovedit prejudiciul material suportat în patrimoniul reclamantului (alăturând acestuia patrimoniul comun al soților) doar în limita sumei de 2490 lei, întrucât examinând înscrisurile atașate la filele 213-244 din dosar, s-a reținut că exclusiv aceste cereri de pachet, respectiv vorbitor sunt redactate de soția sa, Calmanovici Adriana. Cum proba devălmășiei în patrimoniul soților este făcută chiar prin certificatul de casătorie atașat, din mențiunile căruia rezultă că în perioada de referință, reclamantul era căsătorit, tribunalul a opinat în sensul existenței prejudiciului în patrimoniul său într-o valoare de 2100 lei (14 pachete ori 150 lei), contravaloarea pachetelor și suma de 390 lei (300000 ROL ori 13 cereri de vorbitor), reprezentând banii pentru ziare, astfel cum reiese din cuprinsul înscrisurilor menționate și cel atașat la fila 207, vol I. În ceea ce privește diferența până la suma solicitată, tribunalul a reținut că înscrisurile depuse la filele 245-300, vol I și filele 1-7, vol II nu fac dovada existenței prejudiciului în patrimoniul reclamantului, fiind cereri redactate de mama acestuia, numita Z.L.. Or, simpla dovada a efectuării cheltuielii respective rămâne doar o prezumție față de condițiile în care poate fi antrenată răspunderea delictuală prevăzută de dispozițiile art. 998 și 999 Codul civil în sarcina paratului Statul Roman, atât timp cât nu s-a probat și faptul că patrimoniul mamei reclamantului ar fi comun cu al acestuia din urmă, suportând aceleași pierderi ori beneficii.

Cu referire la pretențiile reprezentând *cheltuieli de judecată*-onorarii de avocat efectuate în cadrul dosarelor penale, tribunalul a statuat asupra netemeinicieii acestora, din două considerente. Astfel,

examinând înscrisurile depuse în susținere s-a observat contractul de asistență juridică purtând semnătura unei alte persoane decât reclamantul, respectiv numita I.I., mama soției reclamantului. Așadar, tribunalul a tras o prezumție simplă din acest fapt, în sensul că angajamentul a fost luat de către această persoană. Or, așa cum s-a arătat și mai sus, simplul fapt că suma de bani a fost plătită, nu face automat dovada în sensul că datoria a fost suportată chiar în patrimoniul reclamantului. Iar alte probe nu au fost administrate. De asemenea, s-a reținut netemeinicia pretenției și în considerarea faptului că a mai fost solicitată o dată și reparată în parte. Prin cererea adresată CEDO, reclamantul a investit instanța europeană cu solicitarea de a obliga statul parat la restituirea sumei de 3500 USD și 1500 lei cu titlu de onorarii avocațiale din procedurile interne, iar prin hotărârea de condamnare, acesta este despăgubit cu suma de 12000 euro, daune morale și suma de 2111,26 euro, cheltuieli de judecată.

Cât privește posibilitatea reparării prejudiciului moral, în prezent, aceasta nu mai reprezintă o controversă, fiind chiar legiferat în cuprinsul NCC.

Prejudiciul moral nu poate fi probat prin probe materiale, de aceea, la stabilirea cuantumului daunelor solicitate, se au în vedere criteriile indicate chiar de art. 505 alin. 1 C. proc. penală, respectiv: durata privării de libertate sau a restrângerii de libertate suportate, precum și de consecințele produse asupra persoanei ori asupra familiei celui privat de libertate sau a cărei libertate a fost restrâns.

Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția Civilă, prin decizia nr. 542 din 14 februarie 2008, a apreciat că stabilirea cuantumului despăgubirilor echivalente unui prejudiciu nepatrimonial include o doză de aproximare, ceea ce este de esența unui proces de apreciere, nefiind expresia unei realități materiale, susceptibilă de o constatare obiectivă, însă pot fi avute în vedere o serie de criterii, și anume: consecințele negative suferite de cel în cauză în plan fizic și psihic, importanța valorilor sociale lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori și intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială, iar celui care le pretinde îi revine sarcina să producă un minimum de argumente

și indicii din care să rezulte în ce măsură i-a fost produs un prejudiciu nepatrimonial.

În literatura de specialitate dauna morală este definită drept paguba suferită de o persoană ca urmare atingerii aduse drepturilor sale personale nepatrimoniale sau prin provocarea unei suferințe morale. Cuantificarea prejudiciului moral nu este, așadar, supusă unor criterii legale de determinare, daunele morale stabilindu-se prin apreciere, ca urmare a aplicării criteriilor referitoare la consecințele negative suferite de cei în cauză, în plan fizic, psihic și afectiv, importanța valorilor lezate, măsura în care acestea au fost lezate, intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării etc. Evaluarea daunelor morale presupune examinarea, în principal a unor criterii referitoare la consecințele suferite pe plan fizic și psihic, expunerea la disprețul public, atingerea gravă adusă onoarei și demnității, sentimentul de frustrare etc. daunele morale reprezentând compensația datorată pentru atingerea adusă valorilor care definesc personalitatea umană, valori care se referă la existența fizică a omului, la sănătatea și integritatea corporală, la cinste, la demnitate, onoare, prestigiul profesional și alte asemenea valori.

De asemenea, în cuprinsul [Deciziei nr. 2356 din 20 aprilie 2011 pronunțată în recurs de Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție](#) S-a arătat că, daunele morale sunt apreciate ca reprezentând atingerea adusă existenței fizice a persoanei, integrității corporale și sănătății, cinstei, demnității și onoarei, prestigiului profesional, iar pentru acordarea de despăgubiri nu este suficientă stabilirea culpei autorității, ci trebuie dovedite daunele morale suferite. Sub acest aspect, partea care solicită acordarea daunelor morale este obligată să dovedească producerea prejudiciului și legătura de cauzalitate dintre prejudiciu și fapta autorității.

Tribunalul a avut în vedere impactul psihic suferit de reclamant, dar și de familia sa și de consecințele negative create în plan familial, social, profesional, precum și intensitatea cu care au fost percepute. Prin condamnarea pe nedrept a reclamantului, prin durata procedurilor, arestarea sa preventivă într-o cauză, în care după mai mulți ani a fost achitat, s-a adus atingere valorilor care definesc personalitatea umană, valori care se referă la existența fizică a omului, sensibilitatea fizică și psihică, la cinste,

demnitate, onoare și alte asemenea valori. Dreptul la viață, la integritatea fizică și psihică a persoanei, precum și inviolabilitatea libertății individuale și a siguranței sale sunt garantate de Constituția României, de CEDO.

Or, în perioada detenției, reclamantul a fost lipsit de modul sau de viață obișnuit, de relațiile cu familia și prietenii, fiind obligat să suporte privațiunile specifice detenției, dar și condițiile improprii de dormit, hrana, igienă. Acestea au făcut ca reclamantul să suporte suferințe fizice, dar și psihice (probate de altfel, îndestulător cu actele medicale depuse la dosar), accentuate de perioada relativ lungă de detenție, ale căror consecințe pot fi înlăturate prin acordarea unor despăgubiri bănești în măsură să-i asigure resursele financiare necesare reluării, pe cât posibil a modului sau de viață obișnuit.

Tribunalul a mai reținut în stabilirea cuantumului despăgubirii morale ce se va acorda și proba testimonială administrată în cauză. Cu privire la condițiile de detenție, s-a avut în vedere depoziția martorului Chirilă Vasile care a relatat ca reclamantului, ca și celorlalți deținuți li se desfăcea corespondența, iar în celulă stăteau cu persoane fumătoare, acesta fiind nefumător. Or, tocmai în aceasta materie, prin *cauza Elefteriadis împotriva României*, statul a fost condamnat pentru împrejurări care vizau condițiile de detenție în penitenciarul Rahova, respectiv modul în care petentul era transportat către instanțe și înapoi, precum și modul în care era deținut în locurile amenajate persoanelor private de libertate, alături de alți deținuți fumători, el fiind nefumător.

De asemenea, martorul, cu care reclamantul a fost coleg de celulă, a relatat despre condițiile dezumanizante din detenție, lipsa dotărilor minime pentru a asigura igienă, sau starea de sănătate fizică.

Important însă pentru împrejurările concrete ale acestei spețe, în delimitarea despăgubirilor morale, este faptul că simpla condamnare a statului român de către instanța europeană, în opinia tribunalului reprezintă o reparație echitabilă a prejudiciului suferit. Așadar, reclamantul a beneficiat deja de o satisfacție prin pronunțarea Hotărârii în cauza Calmanovici c. României. Mai mult, prin hotărârea amintită, CEDO a obligat Statul Român la plata unor daune morale de 12000 euro. Este adevărat că cele două forme de reparație nu se exclud, însă,

aşa cum s-a reţinut mai sus, este părerea acestui tribunal ca în completarea criteriilor de determinare a daunelor morale, astfel cum au fost stabilite în practica judiciară internă, trebuie avut în vedere, în acest caz concret, şi satisfacţia echitabilă primită de reclamant prin pronunţarea unei hotărâri de condamnare a României de o instanţă europeană.

În raport de aceste criterii, tribunalul a apreciat că se impune admiterea în parte a capătului de cerere privind daunele morale, cu obligarea pârâtului la plata sumei de 1.800.000 lei, sumă de natură a acoperi prejudiciul moral suferit şi care, prin stabilirea în mod global, a acoperit toate pagubele pricinuite reclamantului atât din punct de vedere fizic, cât şi psihic. Însă, pentru aceleaşi motive s-a reţinut că satisfacţia echitabilă pretinsă, cu acest titlu, respectiv suma de 3652640 lei, este disproporţionată în raport de consecinţele negative ce pot fi identificate în concret.

Împotriva acestei hotărâri au declarat recurs recurentul reclamant C.V., recurentul pârât STATUL ROMÂN PRIN MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE şi recurentul MINISTERUL PUBLIC – PARCHETUL DE PE LÂNGĂ TRIBUNALUL BUCUREŞTI.

În motivarea recursului declarat de ***recurentul pârât Statul Român prin Ministerul Finanţelor Publice***, acesta a criticat sentinţa recurată, susţinând că aceasta este în parte netemeinică şi nelegală, fiind dată cu încălcarea şi aplicarea greşită a legii, motiv prevăzut de art. 304 pct. 9 Cod procedură civilă, având în vedere următoarele considerente:

I. Instanţa de fond nu a făcut o aplicare corectă a normelor interne privitoare la răspunderea statului pentru prejudiciile cauzate din erori judiciare. În acest sens, recurentul a arătat că situaţia de fapt nu se circumscrie prevederilor art. 504 Cod procedură penală, deoarece în speţă nu există o hotărâre de contestare a nelegalităţii arestării abuzive.

Prin urmare, recurentul a arătat că, pe de o parte, raportat la natura faptei şi complexitatea cauzei, durata detenţiei nu poate fi apreciată excesivă, iar inculpatului i s-a asigurat efectiv un proces echitabil, bucurându-se de toate garanţiile pe care legea i le-a recunoscut în calitate de inculpat, dar şi în acord cu art. 5 pct. 3-4 şi art. 6 C.E.D.O, iar

pe de altă parte, când pentru măsura arestării preventive nu au mai subzistat motive, s-a dispus de îndată punerea în libertate a inculpatului.

II. În ceea ce privește cuantumul daunelor morale în sumă de 1.800.000 lei recurentul a arătat că instanța de fond a acordat în mod netemeinic și nelegal această sumă exagerată, în condițiile în care, reclamantul nu a administrat probe de natură a dovedi suferințele produse în plan fizic și psihic, nici presupusul prejudiciu.

De asemenea, s-a arătat că în mod unanim a fost apreciat atât de către instanțelor naționale, cât și de jurisprudența C.E.D.O că o posibilă reparație cu titlu de daune morale, nu ar putea avea decât un rol de a diminua un prejudiciu psihic, și nu de a-l acoperi în întregime.

Recurentul a arătat că practica instanțelor în materie oferă o mai concretă aplicare a criteriilor de cuantificare a prejudiciului regăsite la art. 505 Cod procedură penală. În acest sens, se regăsesc la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție repere de apreciere a prejudiciului moral, recurentul făcând referire la mai multe decizii ale instanței supreme, în care s-a reținut că la stabilirea întinderii despăgubirii pentru prejudiciul moral, instanța statuează în echitate și având criterii referitoare la suferințele fizice și psihice, expunerea la disprețul public, atingerea gravă adusă onoarei și demnității persoanei, afectarea gravă a prestigiului profesional și a personalității sale morale, iar datorită naturii lor nepatrimoniale, o evaluare exactă în bani nu este posibilă, întinderea despăgubirilor realizându-se prin apreciere, raportat la elementele de fapt.

De asemenea, daunele morale sunt destinate să confere reclamantului o satisfacție echitabilă, dar nu pot fi stabilite într-un cuantum exagerat, de natură să-i confere un folos materiale necuvenit.

Recurentul a mai arătat că referitor la daunele morale și Curtea Europeană a Drepturilor Omului statuând în echitate, prin jurisprudența sa constantă a adoptat o poziție moderată prin acordarea unor sume rezonabile cu titlu de reparație morală (de ex. 1000 euro în Cauza Țară Lungă, 1600 euro în Cauza Temeșan pentru încălcarea art. 5 alin. 1 din Convenție, 1000 euro în Cauza Oancea și 3000 euro pentru arestarea nelegală în Cauza Conolos).

În alte hotărâri privind încălcarea art. 1 paragraf 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, art. 6 paragraf 1 din Convenție, Curtea a manifestat aceeași moderație acordând sume cuprinse între 1000 și 5000 euro pentru prejudiciul moral.

Pe de altă parte, în practica Curții europene se recunoaște statelor o marjă de apreciere în ceea ce privește anumite limitări, fără a aduce atingere drepturilor persoanei care reclamă o anumită conduită din partea statului. Mai mult, în speță, instanța de fond a reținut că reclamantul a beneficiat deja de o satisfacție prin pronunțarea hotărârii în Cauza Calmanovici contra României prin care statul a fost obligat la plata unor daune morale de 12.000 euro, dar cu toate acestea, a cenzurat insuficient pretențiile reclamantului, suma acordată fiind apreciată de recurent exagerat de mare față de argumentele invocate.

În consecință, recurentul a solicitat admiterea recursului, modificarea în parte a acțiunii în sensul respingerii acțiunii ca neîntemeiată, și în subsidiar, în sensul reducerii substanțiale a cuantumului despăgubirilor pentru daune morale.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 304 pct. 7 și 9 Cod procedură civilă, art. 504 și urm. Cod procedură penală.

În motivarea recursului declarat de **recurentul Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Tribunalul București**, acesta a criticat hotărârea atacată sub aspectul daunelor morale acordate.

Recurentul a apreciat că suma de 1.800.000 lei (echivalentul la aproximativ 400.000 euro) cu titlu de daune morale pentru suferința reclamantului, ținând cont atât de perioada de arestare preventivă, de detenția (1 ani și 10 luni), cât și de consecințele produse asupra persoanei, ori asupra familiei acestuia (criterii prevăzute de art. 505 Cod procedură penală), este disproporționată.

Recurentul a invocat practica Înaltei Curți de Casație și Justiție, care, în decizia nr. 3189/20.04.2005, a statuat că factorul prejudiciabil se limitează la durata arestării preventive, deoarece, ulterior punerii în libertate, derularea procesului penal – care s-a finalizat cu o hotărâre de achitare - reprezintă o cauză licită, pentru care statul nu poate fi ținut să

răspundă, indiferent de consecințele pe plan moral, fizic și psihic, pe care procesul le-ar fi putut avea asupra persoanei în cauză.

Recurentul susține ca față de perioada de arest preventiv și detenție efectiv executată și suferința fizică și psihică la care a fost supus reclamantul, cât și față de împrejurarea că prin hotărârea CEDO i-a fost acordată deja reclamantului suma de 12.000 euro, daune morale, nu se poate aprecia că suma de 1.800.000 lei reprezintă o satisfacție echitabilă, fiind vădit exagerată în raport cu consecințele negative ce pot identificate.

În consecință, recurentul a solicitat admiterea recursului și schimbarea în parte a sentinței atacate, în sensul reducerii cuantumului daunelor morale acordate.

În motivarea recursului declarat de **recurentul-reclamant C.V.**, acesta, invocând dispozițiile art. 304 pct. 8 și art. 304¹ Cod procedură civilă, a criticat hotărârea apelată, sub aspectul respingerii în parte a cererii de despăgubiri materiale privind consultațiile psihologice și cheltuielile pentru pachete, a respingerii cererii privind cheltuielile de judecată și a cuantumului daunelor morale acordate, susținând că instanța nu a dat satisfacție principiului reparației integrale a prejudiciului suferit de reclamant.

1.Cu privire la daunele materiale constând în cheltuielile pentru consultațiile psihologice în sumă totală de 45.440 lei, solicitată pentru prejudiciul viitor reprezentat de terapia psihologică, recurentul susține că în mod greșit instanța a reținut că un asemenea prejudiciu nu este cert, astfel că nu se impune a fi reparat.

În acest sens, recurentul a arătat că existența vătămării psihologice care reclamă terapie de specialitate este confirmată chiar de instanță, în urma probelor administrate, inclusiv a raportului de psihodiagnostic și evaluare psihologică emis de psihologul B.G. care apreciază că prejudiciul – stres post traumatic cronic – va exista și în viitor și recomandă urmarea unui tratament de psihoterapie cu durată de minim 5 ani și menținerea sub observație pentru o perioadă de încă 2 ani. Prin urmare, existența viitoare a prejudiciului este neîndoielnică, fiindcă prejudiciul aflat în raport cauzal direct cu fapta ilicită (eroarea judiciară) este vătămarea psihologică suferită de reclamant – diagnosticată stres

posttraumatic, care este de durată și poate fi cuantificată, sub aspectul întinderii valorice, atunci când presupune un anumit remediu concret (ședință de psihoterapie).

În ceea ce privește quantumul despăgubirilor cerute cu acest titlu, acesta a fost stabilit prin raportare la un număr rezonabil de ședințe și a prețului de 800 lei pe ședință conform dovezilor eliberate de cabinetul la care reclamantul a început terapia.

2. În ceea ce privește cererea de acordare de despăgubiri privind cheltuielile pentru pachete, recurentul a arătat că în mod greșit aceasta nu a fost admisă în întregime, ci doar în limita sumei de 2490 lei pentru cererile de pachet formulate de soția recurentului, considerându-se că pentru restul cererilor, formulate de mama reclamantului Z:L, nu poate fi antrenată răspunderea civilă delictuală.

Recurentul a arătat în primul rând că, faptul că o altă persoană a formulat cererea de pachet, și chiar s-a prezentat la locul de arest cu acesta, nu permite prezumția că a și făcut cheltuiala pentru conținutul pachetului, fiind posibil ca din diverse motive, altcineva din familie să fi făcut acest lucru și să ducă pachetul pregătit de soția reclamantului. Pe de altă parte, chiar dacă cheltuiala pentru pachet, ar fi fost făcută de mama reclamantului, strict juridic, aceasta s-ar putea traduce într-un act *animus donandi* (dar manual/donație indirectă) pentru reclamant, și care, mergând pe principiul despăgubirii integrale trebuie să se regăsească în patrimoniul acestuia.

În al treilea rând, reclamantul și familia sa chiar locuiesc și gospodăresc cu părinții ceea ce răstoarnă prezumția simplă a instanței de fond, în sensul că nu s-a dovedit existența unui patrimoniu comun, în fapt existând o administrare comună a patrimoniului soților Calmanovici și părinților reclamantului. De asemenea, textul art. 505 alin. 1 Cod procedură penală nu distinge între consecințele de natură materială sau morală, care afectează și alți membrii de familie.

În consecință, recurentul a solicitat admiterea integrală a cererii privind despăgubirile în sumă totală de 7.870 lei reprezentând cheltuielile efectuate pentru pachetele cu alimente și/sau îmbrăcăminte, lenjerie pat, respectiv un număr de 49 pachete evaluate la 7.350 lei (150 lei pachet), precum și sume de bani la fiecare vizită (total 520 lei).

3. În ceea ce privește cheltuielile de judecată, recurentul a arătat că în mod greșit, restituirea acestora a fost respinsă, cu motivarea că suma a fost plătită de mama soției reclamantului și că a fost acoperită de C.E.D.O, prin restituirea în parte a cheltuielilor de judecată, în limita sumei de 2111,26 euro. În realitate, Curtea a acordat cheltuieli de judecată în sumă de 3000 euro, din care 1000 euro pentru procedurile C.E.D.O.

Chiar dacă s-ar admite că soacra reclamantului a suportat onorariul de avocat, este valabil raționamentul de mai sus, în sensul că orice dar manual făcut reclamantului în acea perioadă, trebuie să revină cu acest titlu gratuit în patrimoniul său. În altă ordine de idei, din chitanțele depuse la dosar nr. 0015 din 07.09.2002 și nr. 0016 din 12.09.2002 rezultă că avansul din cheltuieli în baza contractului nr. 74015 din 06.09.2002 a fost plătit de soția reclamantului Calmovici Adriana și mama acesteia Ildiko Iancu, ceea ce lasă fără suport raționamentul instanței, cheltuielile totale fiind în sumă de 4500 USD, iar cheltuielile restituite în parte de C.E.D.O acoperă alte cheltuieli de judecată (chitanțe din noiembrie 2003), inclusiv cele făcute pentru reprezentarea la C.E.D.O.

4. În ceea ce privește daunelor morale, recurentul a arătat că suma solicitată a fost pretinsă în mod rezonabil, just, fiind stabilită cu bun simț, prin raportare la criterii precum:

- intensitatea și durata în timp a traumelor psihologice, având în vedere faptul că reclamantul, prin natura profesiei (ofițer de poliție cu atribuții în materia criminalității economice) era dedicat unui serviciu public conex sistemului judiciar, faptul că a avut tot timpul conștiința nevinovăției sale, care a fost confirmată după aproape 10 ani prin sentința penală nr. 40/2011;

- consecințele negative suferite de reclamant și familia sa pe plan familial, material, psihic, precum și asupra elementelor intrinseci personalității umane (demnitate, reputație) sau asupra stării de sănătate și integritate fizică. În acest sens s-a arătat că dovezile administrate în cauză confirmă descrierea detaliată cuprinsă în acțiune cu privire la daunele nepatrimoniale încercate de reclamant și membrii săi de familie cum ar fi: (i) în perioada de arest preventiv sau în executarea pedepsei, reclamantul a fost supus tuturor constrângerilor care aparțin mașinăriei

de „dezumanizare” presupusă de condițiile existente în spațiile de arest în care a fost depus, condiții de detenție descrise de martorul C. V., (ii) experiențele trăite în arest, pe lângă afecțiunile fizice, au dus la depersonalizarea reclamantului, au generat stări de depresie și au avut consecințe negative din punct de vedere material și psihic asupra membrilor de familie, care la rândul lor necesită consiliere psihologică, (iii) reclamantul a fost privat de participarea la primii ani din viața fiului său, V., născut la data de ..., legătura dintre aceștia restabilindu-se greu după eliberarea din arest, (iv) reclamantul a fost privat și de primii ani de căsătorie, relațiile de cuplu având de suferit ca urmare a evenimentului traumatic prelungit pe care au fost forțați să îl înfrunte, (v) din punct de vedere profesional, cariera reclamantului a fost curmată brusc, fiind lipsit de aproximativ 10 ani de experiență profesională (vi) sub aspect social, reclamantul a traversat o perioadă de structurare dureroasă a relațiilor, s-a simțit judecat, blamat, etichetat s-au respins de prieteni și foștii colegi, iar în prezent, chiar dacă a fost achitat, impresia care a fost produsă în opinia publică, nu mai poate fi schimbată, inclusiv publicitatea făcută în jurul acestui caz, fiind de natură să aducă atingere reputației și dreptului la propria imagine, (vii) din punct de vedere material, reclamantul „fost pușcăriaș” în ochii opiniei publice, nu a mai reușit să se angajeze și până la reintegrarea din martie 2012, familia fiind supusă unor dificultăți financiare serioase.

- precedentele judiciare privind sumele acordate cu același titlu pentru situații relativ similare (cazul Cristian Ionel Șerban în care, prin sentința civilă nr. 565/09.03.2012, Tribunalul București (același complet) a acordat daune morale în sumă de 2.000.000 lei). Recurentul a arătat că pretențiile puțin mai mari din acțiunea sa ar putea fi justificate și de lipsa completă a vinovăției și în consecință intensitatea mai mare a traumei produsă de eroarea judiciară, în cazul Șerban achitarea fiind dispusă întrucât fapta nu întrunea elementele constitutive ale infracțiunii.

În privința cuantumului daunelor morale, recurentul reclamant a susținut că prima instanță a dat o eficiență exagerată hotărârii C.E.D.O de condamnare a Statului Român considerând că aceasta constituie satisfacție echitabilă, aptă să acopere în parte daunele morale suferite de reclamant. Recurentul a arătat că nu există vreo suprapunere între daunele acordate de Curte și cele pretinse prin acțiunea soluționată de

tribunal prin sentința criticată, întrucât Curtea a sancționat încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale prevăzute de Convenție – fără a examina dacă reclamantul era sau nu vinovat de faptele pentru care a fost condamnat, iar ca urmare a acestei hotărâri, a avut loc rejudecarea procesului și a fost reconfirmată nevinovăția reclamantului.

Recurentul a mai invocat încălcarea principiului securității juridice prin aprecierea diferită a daunelor morale, în raport de propriul precedent, cazul Șerban, soluționat de aceeași instanță, arătând că față de acest caz, reclamantul avea așteptarea legitimă de tratament, cel puțin egal a cererii sale de despăgubiri, așa încât acordarea unei sume mai reduce cu titlu de daune morale reprezintă o încălcare a rigorilor procesului echitabil și a coerenței practicii judiciare în materie.

În consecință, recurentul a solicitat admiterea recursului, modificarea în parte a sentinței în sensul admiterii acțiunii, astfel cum a fost precizată și obligarea pârâtului la despăgubiri în sumă totală de 3720.778 lei, din care: daune materiale în sumă de 68.138 lei și daune morale în sumă de 3.652.640 lei.

Recurentul reclamant C.V. a formulat **întâmpinare** la recursul declarat de Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Tribunalul București solicitând respingerea acestuia ca neîntemeiat.

Recurentul reclamant a arătat că prin recursul formulat s-a dat o interpretare eronată criteriilor indicate de art. 505 Cod procedură penală, în sensul că instanța ar trebui să se raporteze la consecințele produse asupra victimei erorii judiciare și familiei sale, numai în perioada restrângerii sau privării sale de libertate, interpretare ce contravine simplei lecturi a textului, care nu face distincție, după cum consecințele negative s-au produs în timpul sau după privarea de libertate a victimei, dar și practicii judiciare în materie.

De asemenea, a arătat că este greșită susținerea recurentului în ceea ce privește durata arestării preventive și a detenției reclamantului, deoarece, față de condamnarea reclamantului, instanța de fond s-a raportat în mod corect la pedeapsa de 3 ani și 6 luni închisoare și la toate consecințele produse pentru reclamant și familia sa, în circumstanțele speței.

Recurentul reclamant intimat a arătat că și în materia prejudiciului nepatrimonial, principiul este acela al reparației integrale și că suma acordată de instanța de fond pentru compensarea daunelor morale este considerată de acesta nesatisfăcătoare, și cu atât mai mult, reducerea acesteia ar fi percepută ca o adăugire la injustiția pe care a suportat-o deja.

Recurentul a invocat și câteva precedente din jurisprudența instanțelor naționale, apreciind, pentru motive care se regăsesc și în recursul declarat la rândul său cu privire la cuantumul daunelor morale acordate, că în speță nu se justifică reducerea acestuia.

De asemenea, recurentul a formulat **întâmpinare** și la recursul declarat de Ministerul Finanțelor Publice, solicitând respingerea acestuia, ca neîntemeiat.

În motivare, recurentul-reclamant intimat a arătat că instanța de fond a făcut o corectă aplicare a normelor interne privitoare la răspunderea statului pentru prejudiciile cauzate de erori judiciare, în speță fiind îndeplinite dispozițiile art. 504 Cod procedură penală, astfel încât critica recurentului sub acest aspect este complet eronată.

Cu privire la daunele morale, au fost invocate aceleași apărări ca cele din cuprinsul întâmpinării formulate la recursul declarat de Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Tribunalul București.

Analizând actele și lucrările dosarului și examinând sentința recurată prin prisma criticilor expuse mai sus, având în vedere și dispozițiile art. 304 ind. 1 Cod procedură civilă, Curtea reține următoarele:

Recurentul reclamant critică sentința atacată atât pe motiv că nu i-au fost acordate în totalitate despăgubirile materiale pretinse, cât și pe motiv că i-a fost admisă doar în parte cererea de despăgubiri pentru prejudiciul moral .

Recurentul pârât Statul Român, prin Ministerul Finanțelor Publice susține, în primul rând, că în cauză nu sunt întrunite condițiile art. 504

Cod procedură civilă, deoarece nu există o hotărâre de constatare a nelegalității arestării abuzive.

Recurentul pârât nu critică soluția instanței cu privire la daunele materiale acordate, dar susține netemeinicia acesteia cu privire la cuantumul daunelor morale, pe care îl consideră exagerat, atât din perspectiva dovedirii prejudiciului suferit, cât și prin raportare la practica instanțelor interne și cea a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Recurentul Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Tribunalul București susține doar că daunele morale acordate reclamantului sunt mult prea mari, recunoscând incidența în cauză a dispozițiilor art. 504 și urm. Cod procedură penală.

I. În raport cu criticile formulate mai sus și cu efectele devolutive pe care le determină, Curtea va analiza în primul rând critica formulată de recurentul pârât în legătură cu îndeplinirea în cauză a condițiilor prevăzute de art. 504 Cod procedură civilă, text legal ce a reprezentat premisa admiterii în parte a acțiunii reclamantului.

Potrivit art. 504 C. proc. penală, *Persoana care a fost condamnată definitiv are dreptul la repararea de către stat a pagubei suferite, dacă în urma rejudecării cauzei s-a pronunțat o hotărâre definitivă de achitare.*

Are dreptul la repararea pagubei și persoana care, în cursul procesului penal, a fost privată de libertate ori căreia i s-a restrâns libertatea în mod nelegal. Privarea sau restrângerea de libertate în mod nelegal trebuie stabilită, după caz, prin ordonanță a procurorului de revocare a măsurii privative sau restrictive de libertate, prin ordonanță a procurorului de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale pentru cauza prevăzută în art.10 alin.1 lit. j) ori prin hotărâre a instanței de revocare a măsurii privative sau restrictive de libertate, prin hotărâre definitivă de achitare sau prin hotărâre definitivă de încetare a procesului penal pentru cauza prevăzută în art. 10 alin. 1 lit. j).

În cauză, prin rechizitoriul nr. 3/P/2002 întocmit de Parchetul National Anticorupție, reclamantul a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunilor de luare de mită și sustragere sau distrugere de

înscrisuri, fiind *arestat preventiv pe perioada 02 august 2002-18 martie 2003*.

Prin sentința penală nr. 11/18.03.2003 pronunțată de Curtea de Apel București, reclamantul a fost achitat și s-a dispus punerea în libertate.

Prin decizia penală nr. 3418/18.06.2004, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul declarat de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București și a dispus *condamnarea* reclamantului la o pedeapsă privativă de libertate de *3 ani și 6 luni închisoare*, din care s-a dedus perioada de arest preventiv cuprinsă între 2.08.2002-18.03.2003.

Reclamantul s-a aflat în executarea pedepsei în perioada *08.07.2004 -27.09.2005*, fiind eliberat condiționat prin sentința penală nr. 2906/20.09.2005 pronunțată de Judecătoria sector 4, București, definitivă prin nerecurare.

Urmare a sesizării Curții Europene a Drepturilor Omului, la data de 25 octombrie 2002, prin Hotărârea din 1 iulie 2008, în cauza Calmanovici împotriva României, Statul român a fost condamnat pentru încălcarea prevederilor art. 5.1, art. 5.3, art 6.1, art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 3 din Protocolul 1 la Convenție.

În urma Hotărârii CEDO, reclamantul a formulat cerere de revizuire a deciziei penale nr. 3418/2004, cerere admisă prin decizia penală nr. 781/19.10.2009 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, cauza fiind trimisă spre rejudecare Curții de Apel București prin decizia penală nr. 1411 din 14 aprilie 2010.

Prin sentința penală nr. 40 din 10 februarie 2011, Curtea de Apel București a dispus *achitarea* reclamantului, hotărâre rămasă definitivă prin decizia penală nr. 3471 din 07.10.2011 pronunțată de ÎCCJ, prin care s-a respins, ca nefondat, recursul declarat de Parchetul de pe lângă ÎCCJ - Direcția Națională Anticorupție.

Prin urmare, situația petentului se încadrează în mod evident în prevederile art. 504 Cod procedură penală, enunțate mai sus, câtă vreme reclamantul a fost condamnat definitiv, iar în urma rejudecării cauzei s-a pronunțat o hotărâre definitivă de achitare. Această hotărâre stabilește cu efect retroactiv și caracterul nelegal al tuturor măsurilor privative de libertate luate în cursul procesului penal. Mai mult,

reclamantul din prezenta cauză a executat o pedeapsă cu închisoarea pentru o infracțiune de a cărei săvârșire nu era vinovat.

Ca atare, Curtea constată că, în mod corect, a reținut prima instanță aplicabilitatea dispozițiilor art. 504-506 Cod procedură penală, reclamantul fiind îndreptățit la repararea de către stat a pagubei suferite prin condamnarea și arestarea sa pe nedrept.

II. Întrucât doar reclamantul critică hotărârea primei instanțe în privința despăgubirilor pentru prejudiciul material, Curtea va verifica în continuare legalitatea și temeinicia hotărârii sub acest aspect.

Prima instanță a apreciat că întinderea prejudiciului material a fost dovedită numai în limita sumei de 5910 lei, reprezentând contravaloarea consultațiilor psihologice și de psihoterapie efectuate și contravaloarea parțială a pachetelor.

II.1. În privința daunelor materiale constând în cheltuielile pentru *consultațiile psihologice*, în sumă totală de 45.440 lei, solicitată pentru *prejudiciul viitor*, reprezentat de terapia psihologică pe următorii 7 ani, recurentul susține că în mod greșit tribunalul a reținut că un asemenea prejudiciu nu este cert, astfel că nu se impune a fi reparat.

Curtea constată că într-adevăr, existența unei vătămări a reclamantului la nivelul psihicului, care reclamă terapie de specialitate a fost confirmată prin raportul de psihodiagnostic și evaluare psihologică depus în cauză. Acest raport recomandă urmarea unui tratament de psihoterapie cu durată de minim 5 ani și menținerea sub observație pentru o perioadă de încă 2 ani.

Însă, după cum a reținut prima instanță, prejudiciul viitor ce se solicită a fi reparat nu are caracter cert, nefiind sigur cu privire la existență și la întindere, câtă vreme efectuarea ședințelor de psihoterapie pe durata recomandată depinde de reclamant. În cauză nu s-a dovedit că acesta a încheiat un angajament cu un cabinet de specialitate în acest sens.

Curtea subliniază că reclamantul poate pretinde pe viitor restituirea contravalorii cheltuielilor menționate anterior, în măsura în care acestea vor fi fost efectuate și evident dovedite juridic. Solicitarea unor despăgubiri pentru acoperirea costurilor ședințelor de psihoterapie viitoare are ca obiect drepturi viitoare și incerte iar o astfel de cerere este prematură.

II. 2. În ceea ce privește solicitarea de acordare a daunelor materiale, constând în *contravaloarea pachetelor* trimise reclamantului, tribunalul a apreciat această cerere întemeiată în parte, doar în limita sumei de 2.490 lei, reținând că exclusiv aceste cereri de pachet, respectiv vorbitor sunt redactate de soția sa, fiind astfel dovedit prejudiciul material suportat în patrimoniul reclamantului, având în vedere existența stării de devălmășie.

Prima instanță a apreciat că în ceea ce privește diferența până la suma solicitată, înscrisurile depuse la dosar nu fac dovada existenței prejudiciului în patrimoniul reclamantului, fiind cereri redactate de mama acestuia, numita Z.L., iar în cauză nu s-a dovedit că patrimoniul mamei reclamantului ar fi comun cu al acestuia din urmă, suportând aceleași pierderi ori beneficii.

Curtea constată că fiind întemeiată critica formulată de recurentul reclamant sub aspectul respingerii cererii privind acordarea acestor din urmă despăgubiri.

Astfel, într-adevăr, așa cum susține recurentul, faptul că o altă persoană a formulat cererea de pachet și s-a prezentat la penitenciar cu aceasta nu permite în mod automat prezumția că persoana respectivă a și făcut cheltuiala pentru conținutul pachetului.

În orice caz, textul art. 505 alin. 1 Cod procedură penală care determină criteriile pentru stabilirea întinderii reparației se referă și la consecințele asupra persoanei ori asupra *familiei* celui privat de libertate, astfel că se impune a fi reparat și prejudiciul material suportat de întreaga familie, în sens larg, cu cheltuielile efectuate pentru reclamant în timpul executării detenției.

Este corectă susținerea recurentului în sensul că indiferent de persoana care a efectuat aceste cheltuieli, strict juridic, această operațiune se traduce într-un act *animus donandi* (dar manual/donație indirectă) pentru reclamant, care, mergând pe principiul reparării integrale a prejudiciului, trebuie să revină în patrimoniul acestuia. Până la o probă în acest sens, nu se poate susține că cel care a făcut donația a urmărit să scutească statul de efectuarea unor cheltuieli.

În consecință, în temeiul art. 312 alin. 1 rap. la art. 304 pct. 9 Cod procedură civilă, Curtea va admite recursul declarat de recurent și va modifica în parte hotărârea recurată sub acest aspect, în sensul că va obliga pârâtul să plătească reclamantului și suma de 5380 lei cu titlu de despăgubiri reprezentând contravaloare parțială pachete.

II.3 În ceea ce privește critica referitoare la respingerea daunelor materiale reprezentând *cheltuielile de judecată* efectuate cu procesul penal, în cuantum de 3500 euro, Curtea reține că prima instanță a constatat caracterul neîntemeiat al cererii formulate de reclamant, motivat de faptul că angajamentul de plată al acestora a fost luat de mama soției reclamantului, I.I., iar această sumă a mai fost solicitată o dată și reparată în parte prin hotărârea CEDO.

Curtea reține în primul rând faptul că, astfel cum rezultă din chitanțele nr. .. și nr.. aflate la fila 184 dosar TB, suma totală de 3500 USD reprezentând onorariu de avocat conform contractului de asistență juridică nr. .. a fost achitată de I.I., dar și de Calmanovici Adriana (soția reclamantului), astfel că raționamentul instanței în sensul că suma nu a fost suportată din patrimoniul comun al soților nu se verifică în întregime.

În privința sumei plătite de mama soției reclamantului sunt valabile, pe de o parte, considerentele reținute la analizarea cererii de acordare a contravalorii pachetelor, referitoare la aplicarea prevederilor art. 505 alin. 1 Cod procedură civilă iar, pe de altă parte, raționamentul potrivit căruia suma respectivă trebuie să revină cu titlu gratuit în patrimoniul reclamantului.

Având în vedere că prin hotărârea CEDO a fost restituită suma de 2000 euro cu titlu de cheltuieli de judecată pentru procedurile naționale

(1000 euro fiind suma stabilită pentru procedura în fața Curții), Curtea constată că se impunea acordarea către reclamant a diferenței de 1500 euro, cu titlu de daune materiale, ceea ce atrage modificarea hotărârii sub acest aspect.

III. În ceea ce privește suma stabilită de prima instanță cu titlu de *daune morale* (1.800.000 lei), astfel cum s-a arătat mai sus, toți recurenții au criticat soluția, recurentul reclamant susținând că suma acordată nu acoperă integral prejudiciul moral suferit, iar recurentul pârât și recurentul Ministerul Public Parchetul de pe lângă Tribunalul București, susținând, dimpotrivă, că acesta este nejustificat de mare (inclusiv sub aspectul dovedirii prejudiciului suferit, critică formulată de pârât).

Analizând în ansamblu criticile formulate, Curtea reține următoarele:

Condamnarea reclamantului la o pedeapsă privativă de libertate și arestarea preventivă a acestuia, în condițiile în care, în urma rejudecării cauzei, s-a pronunțat o hotărâre definitivă de achitare, dă dreptul reparării prejudiciului moral suferit de reclamant prin acordarea de despăgubiri.

Daunele morale repară prejudiciile ce constau în atingerea adusă valorilor care definesc personalitatea umană, valori care se referă la existența fizică a omului, la sănătatea și integritatea sa corporală, la cinste, la demnitate și onoare, prestigiu profesional și alte valori similare.

Chiar dacă valorile morale nu pot fi evaluate în bani, atingerile aduse acestora îmbracă forme concrete de manifestare, iar instanța de judecată are posibilitatea să aprecieze intensitatea și gravitatea lor și să dispună repararea prejudiciului moral produs.

În privința stabilirii întinderii reparației, legiuitorul român, jurisprudența și doctrina indică anumite criterii, judecătorul chemat să aplice legea urmând să aibă în vedere natura valorii sociale lezate, durata în timp a încălcării dreptului ocrotit, persoana celui care a suferit o îngrădire a drepturilor garantate de lege, imaginea acestuia față de sine și în societate etc.

Dispozițiile art. 505 alin. 1 Cod procedură penală prevăd în acest sens că „la stabilirea întinderii reparației se ține seama de durata privării de libertate sau a restrângerii de libertate suportate, consecințele produse asupra persoanei ori asupra familiei celui privat de libertate sau a cărui libertate a fost restrânsă”.

Un mecanism similar de analiză este adoptat și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului care, atunci când stabilește cuantumul despăgubirilor datorate de stat pentru încălcarea unui drept garantat de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, „statuează în echitate”, considerând ca fiind întemeiate cererile de acordare a unor despăgubiri bănești pentru prejudiciul moral și fizic suferit pe perioada restrângerii de libertate.

Cu privire la cuantumul despăgubirilor acordate, în practica instanței supreme s-a reținut că „dovedirea și stabilirea acestuia ridică probleme atât pentru părți cât și pentru instanțele de judecată. Este important însă, ca atunci când circumstanțele cauzei justifică acordarea unei reparații, aceasta să nu fie teoretică și iluzorie, căci altfel s-ar goli de conținut dreptul garantat de art. 505 alin. 1 Cod procedură penală și protecția oferită de art. 5 paragraf 5 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale”. (ÎCCJ, secția civilă și de proprietate intelectuală, dec. civ. nr. 2981/13.05.2010).

În același timp, s-a reținut că „în determinarea cuantumului sumei acordate cu titlu de daune morale pentru prejudiciile cauzate unei persoane în cadrul desfășurării procesului penal, atât în faza de urmărire penală cât și în faza de judecată, instanțele trebuie să aibă în vedere principiul echității și stabilirea unui just echilibru între prejudiciul suferit și reparația acordată.

Scopul acordării daunelor morale constă în realizarea, în primul rând, a unei satisfacții morale pentru suferințe de același ordin, iar nu a unei satisfacții patrimoniale.

Este motivul pentru care, aprecierea unor asemenea daune se realizează în echitate, și păstrând principiul proporționalității și justului echilibru între natura valorilor lezate și sumele acordate.

Fiind vorba de prejudicii morale, ele nu pot fi reparate strict prin echivalentul lor în bani, întrucât valorile ocrotite nu pot fi evaluate în bani, existând practic o incompatibilitate între natura nepatrimonială a prejudiciului și caracterul patrimonial al despăgubirii”. (ÎCCJ, secția civilă și de proprietate intelectuală, decizia 5567/29.06.2011).

În cauză, prejudiciul moral suferit de recurentul reclamant este indiscutabil, întrucât este evident că orice arestare și condamnare pe nedrept produc celui în cauză suferințe pe plan moral și social.

În primul rând, reclamantului i s-a încălcat unul dintre cele mai importante atribute ale personalității umane, dreptul la libertate, ca drept inalienabil al ființei umane.

Potrivit art. 504 alin. 1 Cod procedură penală, pentru cuantificarea prejudiciului moral este importantă durata efectivă a privării de libertate (7 luni și 16 zile, în arest preventiv, între 2.08.2002-18.03.2003 și 1 an, 2 luni și 19 zile, în executarea pedepsei stabilite prin hotărârea de condamnare, între 08.07.2004 - 27.09.2005).

În același timp, trebuie avute în vedere, în sens larg și durata întregii proceduri judiciare declanșate împotriva reclamantului de la data la care a fost trimis în judecată și până la data la care s-a confirmat nevinovăția sa, prin hotărârea de achitare (aproximativ 10 ani), precum și durata pedepsei stabilite prin hotărârea de condamnare, de 3 ani și 6 luni.

Suferințele provocate de perioada de privare de libertate sunt inerente, iar condițiile improprii de detenție au fost dovedite și prin proba testimonială administrată în cauză, astfel cum a reținut prima instanță. Oricum suferințele sunt inerente unei privări de libertate chiar dacă avem de-a face cu cele mai bune condiții de detenție.

Lipsirea de libertate a avut consecințe și asupra altor drepturi fundamentale, respectiv dreptul la onoare, la reputație, la viața privată și familială (reclamantul fiind, printre altele, privat de participarea la o parte din primii ani de viață ai fiului său, născut la data de 14.09.2001).

Condamnarea pe nedrept, perioada de detenție, durata procedurilor au avut asupra reclamantului un impact psihic negativ de necontestat, dovedit în cauză și cu raportul de psihodiagnostic și

evaluare psihologică întocmit de psiholog B.G.. Consecințele negative ale acestei stări de fapt s-au răsfrânt și asupra soției sale, potrivit opiniei aceluiași psiholog.

Privarea de libertate pe nedrept a împiedicat și dezvoltarea carierei profesionale a reclamantului pe perioada respectivă și a avut consecințe pe planul imaginii sale în societate, aspect dovedit și prin declarația martorului Manta Sorin Cristian, audiat în fața primei instanțe.

Prin urmare, contrar celor susținute de recurentul pârât Statul Român, prin Ministerul Finanțelor Publice, recurentul reclamant nu numai a afirmat prejudiciile morale suferite (din care unele sunt evidente), dar acestea au fost și dovedite, în măsura arătată, prin probele administrate în cauză.

Toate cele menționate mai sus alcătuiesc tabloul unor prejudicii morale foarte dificil de comensurat și imposibil de remediat în întregime.

Evaluarea cuantumului daunelor morale nu presupune însă stabilirea „prețului” suferințelor fizice, care sunt inestimabile, ci înseamnă aprecierea globală a consecințelor negative ale prejudiciului și a implicațiilor acestora pe planurile vieții reclamantului.

În cauză, la cuantificarea daunelor morale și dat fiind specificul acestora, este relevant și faptul că prin condamnarea Statului Român de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în hotărârea Calmanovici contra României, recurentul reclamant a obținut o satisfacție morală deosebit de importantă.

Această satisfacție se impunea a fi avută în vedere de către prima instanță, astfel cum s-a și procedat, date fiind scopul și specificul daunelor morale.

Raportat la cele reținute mai sus în practica instituită în materie de instanța supremă, stabilirea cuantumului daunelor morale pentru repararea prejudiciului suferit de reclamant trebuie să se facă ținând seama de necesitatea respectării a două principii, principiul echității și principiul proporționalității.

În același timp, trebuie avut în vedere că soluția juridică trebuie să fie susceptibilă de a fi aplicabilă cât mai multor realități sociale, astfel că

suma concretă acordată trebuie să fie încadrabilă într-o grilă care poate fi aplicată consecvent și altor situații de erori judiciare, fără a omite faptul că fiecare speță are specificul ei.

Pentru ca lipsa unor criterii precise de cuantificare a prejudiciului moral să nu lase loc arbitrariului sau hazardului și pentru ca actul de justiție să fie predictibil chiar și în această materie, Curtea consideră că practica judiciară a instanței supreme trebuie să constituie un punct de reper important.

În această ordine de idei, Curtea observă, pe lângă cele arătate anterior, că în cadrul unei acțiuni întemeiate pe dispozițiile art. 504 Cod procedură penală, în situația unei persoane condamnate pe nedrept la o pedeapsă de 10 ani închisoare pentru care a executat circa 8 ani, în perioada 1956-1964, Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat echitabilă acordarea unor daune morale în cuantum de 500.000 euro. (ÎCCJ, secția civilă și de proprietate intelectuală, decizia civ. nr. 148 din 15.01.2008).

Din perspectiva celor arătate mai sus și fără a nega specificul speței de față și prejudiciul efectiv imposibil de evaluat ca atare, suferit de reclamant, Curtea constată că suma pretinsă de acesta (800.000 euro), este excesivă.

Curtea apreciază că și suma acordată de prima instanță este prea mare, în raport cu principiile menționate mai sus și consideră că prin stabilirea unei despăgubiri în cuantum de 1.350.000 lei (aproximativ 300.000 euro) se asigură repararea prejudiciului moral suferit de reclamant.

Curtea are în vedere faptul că, raportat la circumstanțele concrete ale cauzei, se impune acordarea unei sume îndestulătoare, care nu poate fi privită ca fiind excesivă din perspectiva criticilor formulate de recurentul pârât și de recurentul Ministerul Public- Parchetul de pe lângă Tribunalul București. În același timp, Curtea consideră că satisfacția acordată prin însăși hotărârea CEDO constituie o formă de reparare a prejudiciului moral, căreia trebuie să i se acorde importanța cuvenită în tot contextul arătat.

În ceea ce privește susținerea recurentului reclamant referitoare la existența unui precedent judiciar (cazul Cristian Ionel Șerban, în care instanța a stabilit cu titlu de daune morale o sumă de 2.000.000 lei), Curtea subliniază că, relativ la întinderea despăgubirilor acordate, nu se poate vorbi de existența unei practici judiciare neunitare, deoarece situațiile de fapt și circumstanțele particulare ale spețelor justifică diferențe de soluție.

În același timp, trebuie observat că pentru alte cazuri care pot fi considerate similare, Înalta Curte de Casație și Justiție a acordat și sume mai mici decât cea din cauza de față (de exemplu, 40.000 euro pentru condamnarea la 16 ani închisoare și arestarea preventivă pe o perioadă de 2 ani – ÎCCJ - dec.civ. nr. 2982 din 13.05.2010), de aceea ceea ce este important este specificul fiecărei spețe în parte.

Astfel cum s-a arătat mai sus, în cauza de față recurentul reclamant a obținut o satisfacție morală importantă prin hotărârea Curții europene. În plus, trebuie observat că suma acordată prin această hotărâre pentru încălcările constatate (care au fost în număr mare) a fost una moderată -12.000 euro- astfel că suma solicitată de reclamant în prezenta cauză este disproporționată în raport cu practica instanței europene relativă la cuantumul daunelor ce se impun pentru repararea prejudiciului moral.

În raport cu toate cele arătate mai sus, Curtea apreciază caracterul echitabil, rezonabil și proporțional al sumei de 1.350.000 lei, cu titlu de daune morale pentru prejudiciul suferit de reclamant pentru condamnarea și arestarea sa pe nedrept.

IV. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 312 alin.1 Cod procedură civilă, Curtea va admite recursurile declarate de recurentul-reclamant C.V., de recurentul pârât Statul Român, prin Ministerul Finanțelor Publice și de recurentul Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Tribunalul București, va modifica în parte sentința recurată, în sensul că va obliga pârâtul să plătească reclamantului și sumele de 5380 lei, reprezentând contravaloare parțială pachete, respectiv 1500 euro, în echivalent în lei la data plății, reprezentând diferența contravaloare onorariu avocat, cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul

material și va stabili cuantumul daunelor morale ce urmează să fie plătit de către pârât reclamantului la suma de 1.350.000 lei.

Va menține celelalte dispoziții ale sentinței.

Văzând și disp. art. 377 alin. 2 pct. 4 Cod procedură civilă,

DISPOZITIV:

Admite recursurile declarate de recurentul-reclamant C.V., de recurentul pârât Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice și de recurentul Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Tribunalul București, împotriva sentinței civile nr. 150/25.01.2013 pronunțată de Tribunalul București – Secția a V-a Civilă.

Modifică în parte sentința, în sensul că:

Obligă pârâtul să plătească reclamantului și sumele de 5380 lei, reprezentând contravaloare parțială pachete, respectiv 1500 euro, în echivalent în lei la data plății, reprezentând diferența contravaloare onorariu avocat, cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul material.

Stabilește cuantumul daunelor morale ce urmează să fie plătit de către pârât reclamantului la suma de 1.350.000 lei.

Menține celelalte dispoziții ale sentinței.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, azi, 26.06.2013.